



SJÖTRAFIKUTREDNING DEL 2 – FRAMTIDA TONNAGE

PRESENTATION 2024-09-26

MICHAEL ERMAN, ROBERT NORDEVI

Inledning och syfte med presentationen

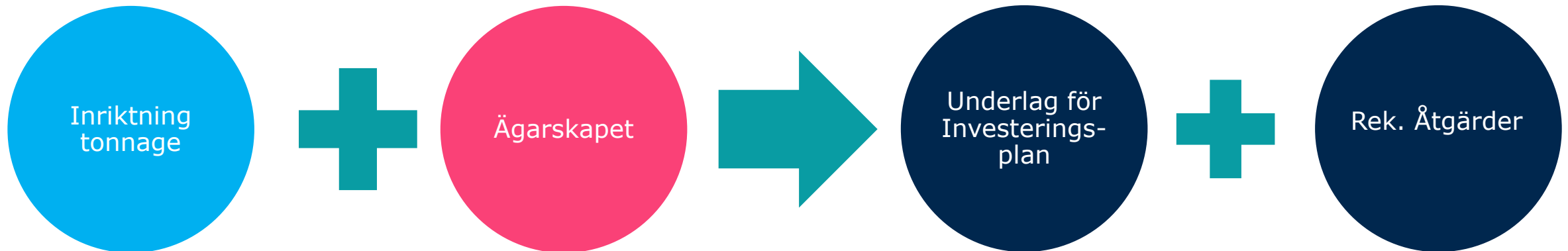
- Syftet med dagens presentation är att ge en överblick av Sjötrafikutredning del 2
- Trafikförvaltningen har arbetat med utredningen i över två år
- Sjöutredning del 2 har godkänts av trafiknämnden 24 september 2024

Bakgrund – viktiga underlag

- Regionfullmäktige budgetbeslut 2019 att påbörja arbete med att forma framtidens sjötrafik bestående av två delar (TN 2019-0440)
 - Sjötrafikutredningen del 1 – fokus på långsiktig utveckling och trafikering
 - Sjötrafikutredningen del 2 – fokus på tonnage
- Nya pendelbåtlinjer enligt Regionens budget 2023 (TN 2023-0547)

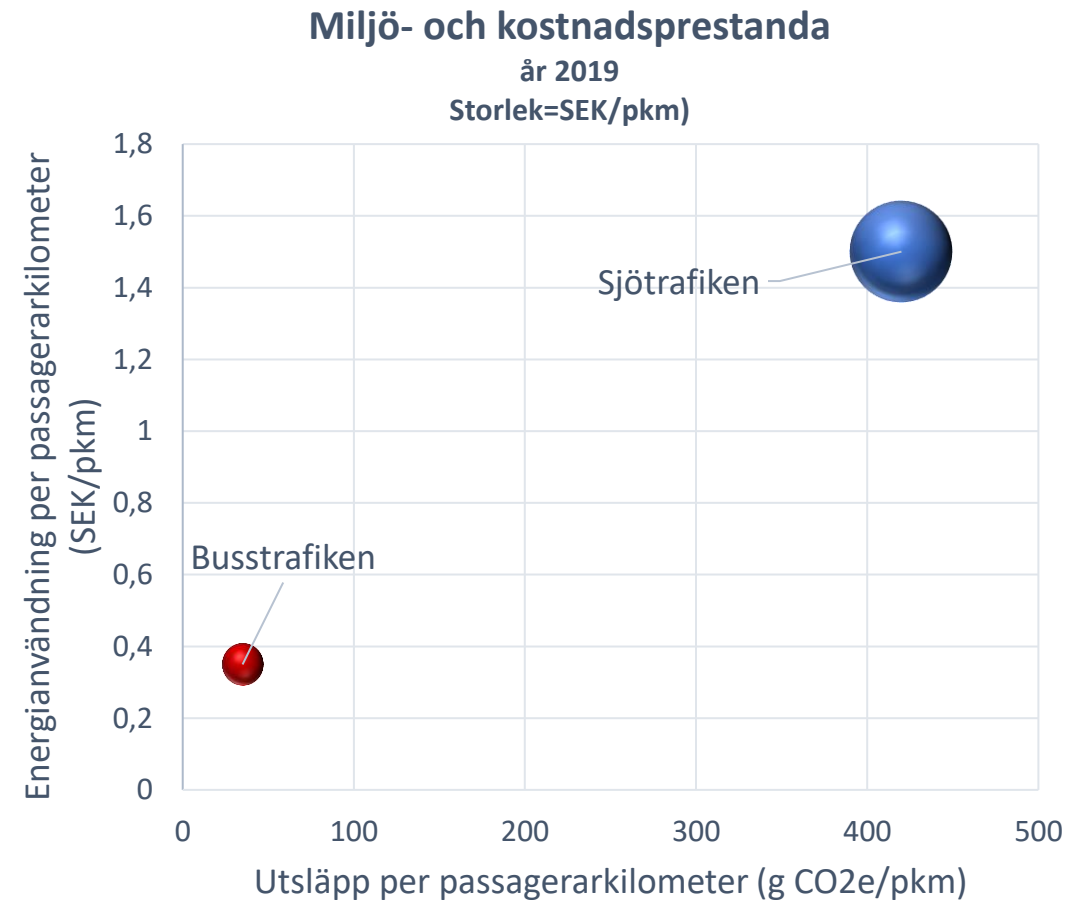
Mål för arbetet med sjötrafikutredning del 2

Utredningen hade den övergripande målsättningen att identifiera och föreslå inriktning för vilket tonnage som behöver finnas för att bibehålla och utveckla sjötrafiken på ett klimatsmart, resurseffektivt och ekonomiskt gångbart sätt med bibehållen eller höjd kundnöjdhet.



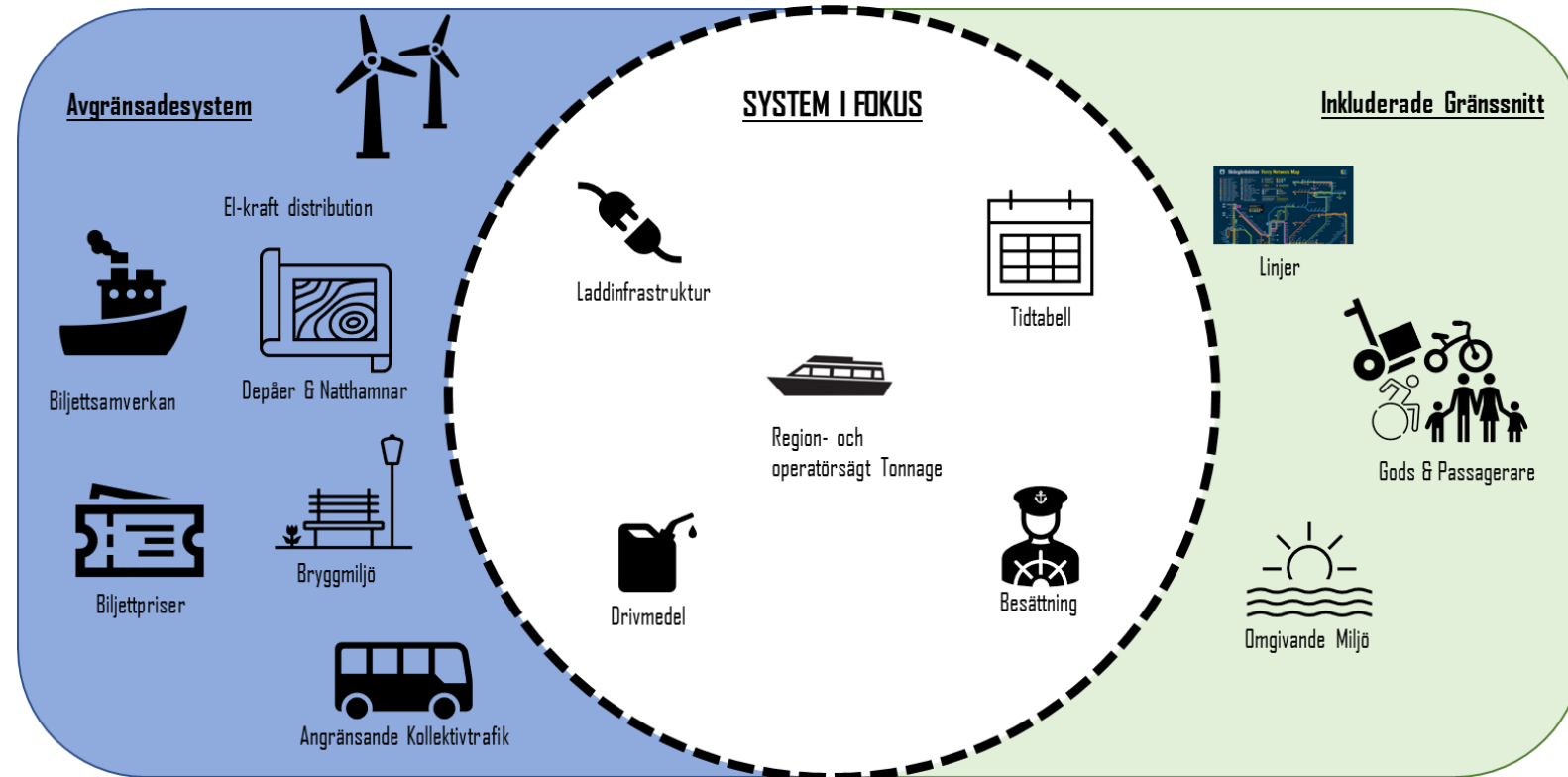
Utmaningar för arbetet med sjötrafiken

- Komplext trafiksystem
 - Över 30-tal olika linjer (högsäsong) samt godsliner
 - Säsongsvarierat trafikflöde
 - Mix av egenägda- och TU-ägda fartyg
 - Is- och miljöfaktorer
 - Gods, pendlare, turister, fastboende – olika typer av resenärer
- Speciella regelverk för sjöfarten
- Bidrag till regional utveckling
- Teknikskifte pågår



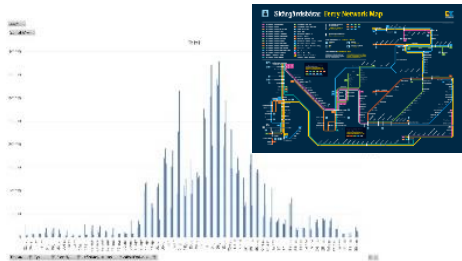
Avgränsningar och ingångsvärden

- Flottan totalt sett ska klara samma uppgift i framtiden som idag enligt Sjötrafikutredning del 1 = samma trafikering
- Utredningen förhåller sig till befintliga linjer och trafikupplägg, därmed studeras inte t.ex:
 - anropsstyrd trafik
 - trafik som idag bedrivs i t.ex. kommunal/kommersiell regi
- Modellering av typlinjer för pendelbåts- och skärgårdslinjer

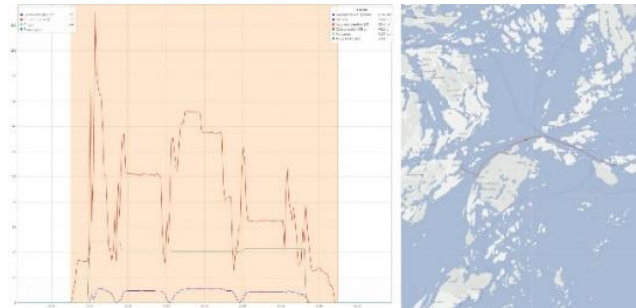


Analysmetod

Indata Trafikbehov och linjesträckning



Modell av sjötrafiken

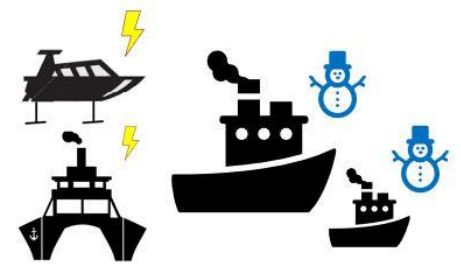


Underlagsrapporter



- Förutsättningar för elektrifiering
- Ägarskap
- Drivmedel
- Enkät Sjötrafikoperatörer

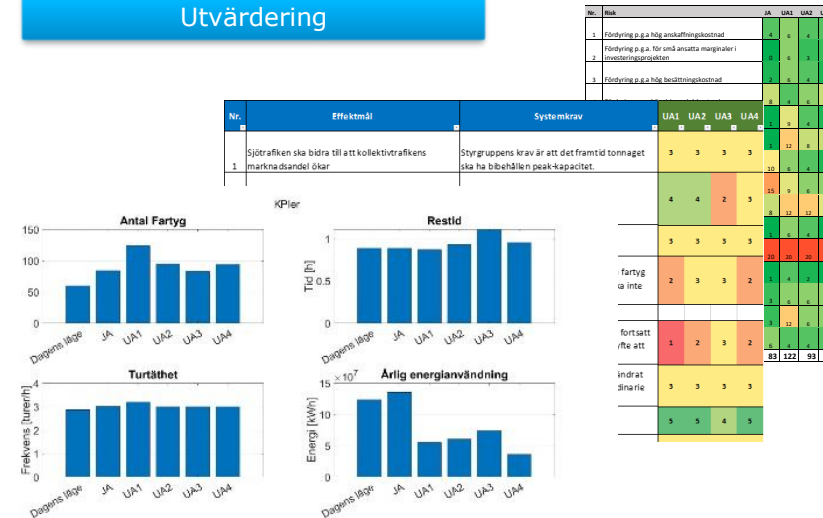
Utredningsalternativ



Investeringsplan & rekommenderade åtgärder

Fartyg	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Värmdö										
Vånö										
Väddö										
Viberö										
Vaxö										
Saxaren										
Söderarm										
Sandhamn										
Dalarö										
Nämdö										
Gällnö										
Yxlan										
Laddinfrastruktur Djurgårdslinjen										
Laddinfrastruktur P1										

Utvärdering



Utredningsalternativen

Modellering (fart, kapacitet, elektrifiering, energianvändning, isbrytning, bemanning)

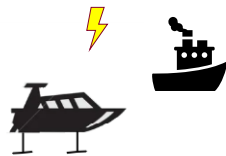
JA

- Stora fartyg
- Låg grad av elektrifiering
- Unikt sommar/vinter tonnage



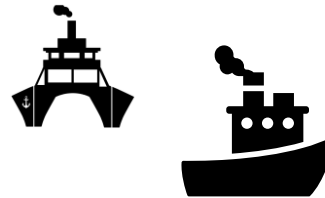
UA1

- Mindre fartyg,
- Hög grad av elektrifiering
- Mycket låg energianvändning
- Unikt sommar/vinter tonnage



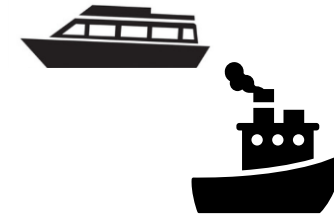
UA2

- Medelstora fartyg
- Hög grad av elektrifiering
- Unikt sommar/vinter tonnage



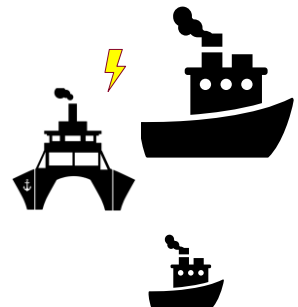
UA3

- Stora fartyg
- Låg grad av elektrifiering
- Året om tonnage



UA4

- Blandning av UA1-3



Motivering UA 2

Utvärderingskriterium	JA	UA1	UA 2	UA3	UA4
Måluppfyllelse mot Effektmål	0	+	++	+	+
Livscykelkostnad	0	+	++	++	++
Risker	0	0	+	++	+
Miljö- och socialhållbarhetseffekter	0		+		
Samhällsekonomiska effekter	0		+		
Totalekonomiska konsekvenser					
Förutsättningar för finansiering					

Skер i det fortsatta arbetet

- Djurgårdslinjen trafikeras med batteridrivna motsvarigheter till dagens fartyg. Liknande kapacitet och fart.
- Korta/citynära pendellinjer trafikeras av elektrifierade fartyg designade för relativt låg fart och drift året om.
- Längre pendellinjer trafikeras under isfria perioder av fartyg med god energiprestanda och tillräcklig fart och kapacitet.
- Längre pendelbåtslinjer trafikeras under perioder av is av fartyg med viss isbrytande förmåga (restiden då = betydligt längre).



Inriktning Tonnage



- Skärgårdsflottan trafikeras under isfri säsong med generellt något mindre kapacitetsstarka fartyg med god energiprestanda. Korta skärgårdslinjer trafikeras i hög grad med el-fartyg.
- Skärgårdsflottan trafikeras under isperioder av generellt något mindre kapacitetsstarka fartyg, jämfört med idag. Fartygen har förmåga till isbrytning och godshantering. Under högsäsong används fartygen för godstrafik och vid trafiktoppar.
- Fartyg för den tunga godstrafiken inom skärgården och det historiska tonnaget bibehålls likt idag.



Inriktning Tonnage



Förslag avseende ägarskap

Ägarskapsprinciper, utifrån en sammanvägning av ett antal kritiska aspekter som kostnad, rådighet, livskraftig marknad och flexibilitet

Regionens ägarskap:

- Det tonnage som krävs för att året om kunna transportera och försörja boende i skärgården utan landförbindelse.
- En mindre andel av sommarskärgårdsfartyg, i syfte att möjliggöra sund konkurrens och säkrande av kompetens inom Regionen.

Trafikutförarnas ägarskap:

- Fartyg avsedda för linjer där landförbindelse finns, inkl. pendelbåtslinjer och som inte är specialfartyg.



Ägarskapet



Djurgårdsfärjor	✓	
Fartyg för korta/citynära pendelbåtslinjer		✓
Fartyg för längre pendelbåtslinjer		✓
Isgående fartyg för längre pendelbåtslinjer	✓	
Fartyg för skärgårdstrafik (icke isbrytande/isgående)	✓	✓
Isbrytande/isgående fartyg för gods- och skärgårdstrafik	✓	
Fartyg för den tunga godstrafiken		✓
Andel av fartyg, ca	40 %	60 %

Underlag för investeringsplanering

Underlag till
Investerings-
plan

- Underlaget föreslår investeringar i egenägda fartyg med mål att ställa om flottan under kommande 30 års period
- Det är en vägledning som beaktar inriktningsförslag, ägarskapsprinciperna och fartygens skick
- Fram till 2035 investeringar av cirka 1 miljard SEK i egenägda fartyg och i laddinfrastruktur
- Det totala anskaffningsvärdet av flottan för att bedriva Sjötrafiken är ca 4 miljarder kronor fram till 2050-talet



Rekommenderade åtgärder

Rek.
Åtgärder

Åtgärd 1 - Strategisk prioritering

Åtgärd 2 – Drivmedelstrategi

Åtgärd 3 - **Utbyggnad av nätinфраstruktur**

Åtgärd 4 - **Investeringar i egna fartyg och i ladd-infrastruktur**

Åtgärd 5 – **Trafikplanering**

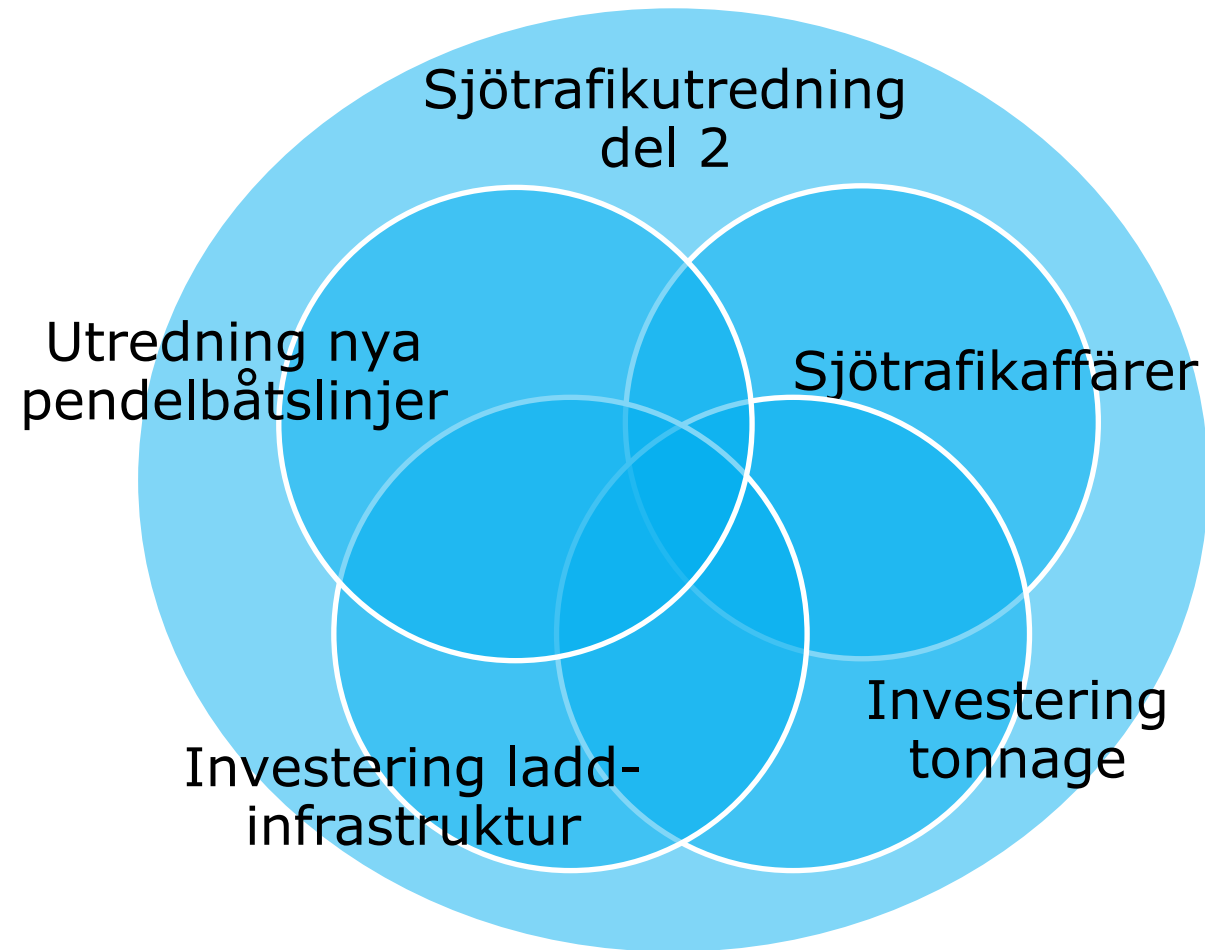
Åtgärd 6 - **Underlag för sjötrafikavtal**

Åtgärd 7 - **Testverksamhet**

Åtgärd 8 - **Depåhamnar**



Fortsatt arbete



Slut / tack för uppmärksamheten